

ПРЕДГОВОР

Учебното помагало „Търговски отношения на Европейския съюз с Азия“ има за цел да разшири знанията на студентите по дисциплината „Търговска политика на ЕС“, като задълбочи разбирането им за икономическите и търговските отношения на Съюза с най-бързо развиващия се икономически регион в света през последните десетилетия.

Помагалото представя и обяснява основни моменти от общата търговска политика на ЕС – нейните цели, подходи и инструменти, като обвързва тяхното практическо приложение в региона на Азия. Поради голямата разнородност на азиатските страни – по географско разположение, икономическо развитие и търговия – търговските отношения на Съюза с тях са разглеждани и представени последователно както по региони, така и по страни, с акцент върху най-големите търговски партньори на ЕС в Азия. Представени са анализи, на базата на статистически данни и изчисления, за двустранната търговия на ЕС с отделните страни и региони, за основните експортни и импортни стокови групи, както и за обема на търговията с услуги и преки чуждестранни инвестиции. Анализирани са основните тенденции, възможностите и рисковете за ЕС и основните му търговски партньори.

Първата глава представя търговската политика на ЕС в най-общ план – правна основа, цели и принципи. Разглеждани са инструментите на ЕС, които имат директно отношение и се прилагат към азиатските страни. Анализирана е позицията на ЕС като основен играч в световната търговия като е направен SWOT анализ на търговската му политика. Разглеждани са основните перспективи и предизвикателствата от различен характер, които стоят пред ЕС като световна търговска сила.

Втората глава е посветена на регионалната икономическа интеграция в Азия и мястото на азиатските страни в световната търговия. Представени са основните регионални икономически организации на азиатския континент. Анализирано е мястото и нарастващата значимост на азиатския регион в световната икономика и търговия, както и перспективите пред него.

Третата глава анализира търговската политика и външната търговия на ЕС с Азия. На първо място е посочена правната база, на която се основават търговските отношения на ЕС с азиатските страни – на двустранно и на регионално равнище. Детайлно са представени двустранните търговски споразумения с ключови търговски партньори на ЕС в Азия. На базата на статистически данни е анализирана търговията на Съюза с отделните подрегиони в Азия, както и с водещите търговски страни. Изчислени са индексите на експортната специализация на ЕС общо и в

търговията с Азия в частност. Маркирани са основните ефекти, икономически и неикономически, постигнати до момента от търговските споразумения на ЕС. Анализирани са основните възможности пред търговското сътрудничество на ЕС с Азия.

Въпреки че основната цел на търговската политика на ЕС в Азия е да осигури повече възможности и да защити интересите на своите износители и инвеститори, чрез търговските споразумения Съюзът се стреми да насърчава и въвеждането на принципите за устойчиво развитие, опазването на околната среда и зачитането на човешките и социалните права в страните партньори. Въпросите, свързани с връзката на търговската политика на ЕС с устойчивото развитие и новите климатични цели, наблюдавани в отношенията с азиатските страни, също са обект на разглеждане в настоящото помагало.

След всяка глава са направени изводи, предложени са въпроси за дискусия, както и практически задачи, представени са и полезни информационни ресурси и основни статистически бази данни, които могат да се ползват от студентите за упражняване в проучване и обработка на статическа информация, свързана с търговията.